

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Szczepionka przeciw półpaścowi znacząco obniża ryzyko demencji

Rutynowe szczepienie przeciw półpaścowi może zmniejszyć ryzyko demencji nawet o jedną piątą - wynika z badań przeprowadzonych w Walii. Ich autorzy zaobserwowali również

wolniejszy postęp choroby u osób, u których została ona już rozpoznana, co sugeruje możliwy efekt terapeutyczny.

Okazję do przeprowadzenia badania stworzyła nietypowa struktura programu szczepień wprowadzona w Walii ponad dekadę temu. Zgodnie z nią szczepionkę przeciw półpaścowi mogli otrzymać wyłącznie seniorzy, którzy w dniu startu programu mieli 79 lat. Osoby starsze ani młodsze choćby o kilka dni nie kwalifikowały się. Tak sztywna granica wieku pozwoliła porównać dwie bardzo podobne pod względem wieku i demografii grupy osób: zaszczepioną oraz niezaszczepioną.

Badanie przeprowadzili naukowcy ze Stanford Medicine. Przeanalizowali dane ponad 280 tys. starszych Walijszczyków. Wykazali, że u osób, które otrzymały szczepionkę przeciw półpaścowi, w kolejnych siedmiu latach o 20 proc. rzadziej diagnozowano demencję niż u tych, którzy nie mogli się zaszczepić z powodu wieku. Szczepionka spowalniała także przebieg choroby, jeśli już do niej doszło oraz obniżała ryzyko zgonu.

Wyniki swoich badań naukowcy opisali w czasopismach „Nature” oraz „Cell”.

Demencja to zbiorcze określenie zaburzeń pamięci i funkcji poznawczych, które z czasem uniemożliwiają samodzielne życie. Na świecie żyje ponad 55 mln osób obciążonych tym schorzeniem.

Przez wiele lat większość badań nad nim skupiała się na dwóch białkach - amyloidzie i tau - które gromadzą się w mózgach chorych i są podejrzewane o udział w uszkodzaniu komórek nerwowych. Mimo wysiłków naukowców ich rola w rozwoju demencji wciąż nie została do końca wyjaśniona; brakuje również skutecznych sposobów jej zapobiegania.

Dlatego coraz więcej badaczy zaczęło poszukiwać innych wyjaśnień i nowych możliwych celów terapii. Wśród nich coraz częściej analizuje się rolę wirusów, zwłaszcza tych, które potrafią przetrwać w komórkach nerwowych przez wiele lat. Choć uspione, mogą okresowo się uaktywniać i wywoływać niewielkie stany zapalne, co z czasem może wpływać na funkcjonowanie układu nerwowego i zwiększać ryzyko neurodegeneracji.

W tym kontekście szczególną uwagę zwraca wirus ospy wietrznej i półpaśca. Jest to jeden patogen, który przy pierwszym kontakcie, najczęściej w wieku dziecięcym, wywołuje w organizmie ospę wietrzną. Po ustąpieniu choroby nie znika jednak z organizmu, lecz przechodzi w stan uśpienia, pozostając w komórkach nerwowych. U niektórych osób może po latach się uaktywnić i spowodować półpasiec.

Przed reaktywacją skutecznie chroni jednak szczepionka przeciw półpaścowi. Naukowcy zaczęli się więc zastanawiać, czy ograniczenie takich ponownych „przebudzeń” wirusa mogłoby w dłuższej perspektywie wpływać nie tylko na ryzyko wystąpienia półpaśca, lecz także na zdrowie układu nerwowego i - pośrednio - na ryzyko demencji.

Naturalny eksperyment z udziałem walijskich seniorów potwierdził ich przypuszczenia. Osoby zaszczepione nie tylko rzadziej zapadały na półpasiec, ale także na demencję. Efekt utrzymywał się niezależnie od sposobu analizy danych i był nieco silniejszy u kobiet.

Badanie pokazało również, że szczepionka spowalniała niektóre zaburzenia poznawcze, często poprzedzające pełnoobjawową demencję. W grupie pacjentów, którzy w momencie szczepienia mieli już rozpoznaną chorobę, zaobserwowano też mniejsze ryzyko zgonu z jej powodu.

Naukowcy podkreślają, że konieczne jest teraz przeprowadzenie badań klinicznych, w których część uczestników otrzyma szczepionkę, a część placebo. Pozwoli to jednoznacznie ustalić, czy to właśnie

immunizacja powoduje obniżenie ryzyka.

Co ważne, wstępne dane z innych krajów, m.in. Anglii, Australii, Nowej Zelandii i Kanady, potwierdzają, że

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/32690.html>

01-06-2026

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał](#)

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell](#)

Eco-marathon Poland 2026

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

AGH uruchomiła laboratorium

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

[W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński](#)

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

[3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat](#)

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy